

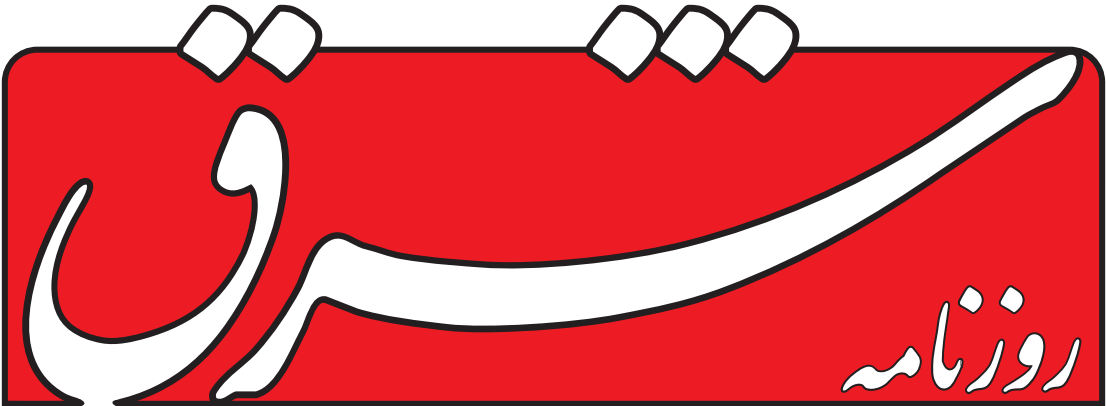

با حضور مقام معظم رهبری صورت گرفت برگزاری محفل انس با قرآن کریم در اولین روز ماه رمضان

بایگاه اطلاع‌رسانی مقام معظم رهبری: روز گذشته مطابق ماه رمضان سال‌های گذشته محفل انس با قرآن کریم در اولین روز ماه رمضان به‌صورت ارتباط تصویری با حضور مقام معظم رهبری برگزار شد. براساس شیوه‌نامه‌های بهداشتی ستاد ملی...

صفحه ۲

پنجشنبه ۲۶ فروردین ۱۴۰۰ • ۲ رمضان ۱۴۴۲ • ۱۵ آوریل ۲۰۲۱

واکنش‌ها به تصمیم هسته‌ای جدید ایران اروپایی‌ها: ۶۰ درصد، گامی به سوی تسلیحات هسته‌ای است

گروه دیپلماسی: تصمیم ایران در وین جنجال‌ساز شده است. حضاران وین و بازیگران برجام دیروز به موضوع‌گیری جدید ایران واکنش نشان دادند. از میان آنها، سه کشور اروپایی امضانکننده برجام با صدور بیانیه‌ای این اقدام را نگران‌کننده...

صفحه ۴

سال هجدهم • شماره ۳۹۷۸ • ۱۲ صفحه • ۷۰۰۰ تومان

تترها

محاکمه حلقه اتصال مفسدان اقتصادی یک دهه اخیر

صفحه ۳

آیا زنان افراد بیشتری را معتاد می‌کنند؟

صفحه ۹

مناقشه ادامه‌دار بانک مرکزی و دولت

صفحه ۵

شما درست می‌فرمایید آقای طارمی!

صفحه ۱۱

حرف اول

نیاز اسرائیل به بحران در دیپلماسی ایران

قاسم محبیلی، مدیرکل سابق وزارت خارجه

اسرائیل از طرف‌هایی است که نگران است مبدا آمریکا و ایران به تفاهم برسند؛ در نتیجه این تفاهم آمریکا به برجام برگردد و تحریم‌های ایران هم رفع شود و موقعیت ایران در رابطه با اروپا و آمریکا بهبود یابد. حاصل چنین اتفاقی این خواهد بود که وضعیت رابطه ایران با همسایگان و دولت‌های عربی حاشیه خلیج فارس و به‌ویژه عربستان هم بهبود یابد و در این صورت ممکن است روند اتفاقات علیه اسرائیل و علیه شخص نتانیاهو تغییر کند. به هر حال نتانیاهو سرمایه‌گذاری کرده و قمار کرده که با مقابله با ایران قدرت را در دست نگه داشته است. دستاوردهایی که با ترامپ داشته است، هم در زمینه رابطه ایران و آمریکا و هم در زمینه رابطه ایران و دولت‌های عربی منطقه و در صورت آن تفاهم، او نگران است این دستاوردها هم از دست برود یا حداقل روندشان متوقف شود؛ بنابراین به نظر می‌رسد تمام تلاش این است که وضعیت بحرانی باشد و در سایه وضعیت بحرانی، اگر امکان بازگشت آمریکا به برجام از بین نمی‌رود، حداقل به تأخیر بیفتد. هرچه هم زمان بگذرد، برجام هم به پایان عمرش نزدیک می‌شود. الان در سال ۲۰۲۱ هستیم و برجام تا سال ۲۰۲۳ توافقات را دارد و با گذر آن زمان ماجرا منتفی می‌شود و اگر ایران بخواهد با غرب تعامل کند، باید به تفاهم جدیدی برسد؛ بنابراین او همه امکاناتش را به کار می‌برد که این اتفاق نیفتد.

از طرف دیگر سووتفاهم‌هایی هم در این میان ممکن است، یکی اینکه تنها ابزار ایران برای چانه‌زنی بحث نفتی است که اگر حذف شود، ابزار تهدید ایران از بین می‌رود. از طرفی دغدغه آمریکا در این زمینه این است که زمان لازم برای دستیابی ایران به بمب چنان که گفته می‌شد، در دوران برجام یک سال بود و الان به چند ماه و حتی به گفته برخی به چند روز کاهش یافته است. اگر این مسیر به همین شکل ادامه یابد، آمریکا مجبور می‌شود سیاست خود را کلاً تغییر بدهد و غیر از گزینه‌های تحریم به گزینه‌های دیگر هم فکر کند که گزینه‌های اقدام عملی و نظامی هم در میان آنها هست. در شرایط فعلی با مواضع شوروی امنیت سازمان ملل و چین و روسیه، آمریکا باید کار خود را از مسیر بین‌المللی پیش ببرد، نه یک‌جانبه.

ادامه در صفحه ۴

تقابل کرونایی رئیس و وزیر

پاسخ حسن روحانی و محمود واعظی به سخنان وزیر بهداشت

گروه سیاست: آمار روزانه فوتی‌های کرونا به بالای ۳۰۰ نفر رسیده و در این میان طعنه‌های پی‌درپی دولتی‌ها به یکدیگر از اتفاقاتی است که فقط باید ایستاد و آن را نظاره کرد؛ وزیر بهداشت از بی‌مبالاتی‌های دولت گلایه می‌کند و رئیس‌جمهور و رئیس‌دفترش

گروه سیاست: آمار روزانه فوتی‌های کرونا به بالای ۳۰۰ نفر رسیده و در این میان طعنه‌های پی‌درپی دولتی‌ها به یکدیگر از اتفاقاتی است که فقط باید ایستاد و آن را نظاره کرد؛ وزیر بهداشت از بی‌مبالاتی‌های دولت گلایه می‌کند و رئیس‌جمهور و رئیس‌دفترش

از ادعای فائزه هاشمی تا تکذیب دفتر احمدی‌نژاد فائزه هاشمی: احمدی‌نژاد به من پیشنهاد معاون اولی برای انتخابات ۱۴۰۰ را داد و من قبول نکردم

صفحه ۲

یادداشت

نقدی بر یک ادعای غیرمستند

کدام عامل می‌تواند نقدینگی را به این سرعت افزایش دهد؟ اما سؤال این است که چرا کسری بودجه افزایش یافته است؟ دلیلش این است که درآمدهای دولت، کفاف مخارجش را نمی‌دهد. چرا درآمدهای دولت کاهش یافته؟ به این دلیل که تحریم شده و در نتیجه از دریافت ارز ناشی از فروش نفت محروم شده است. همچنین در این زمینه می‌توان به آمار و ارقام منتشرشده از بانک مرکزی در این دو مقطع اشاره کرد:

در سال ۹۱ دولت دهم برای کنترل بازار ارز ۴۴میلیارد و ۵۰۰میلیون دلار تزریق کرده است و در همین مدت میزان واردات رسمی کشور حدود ۵۴ میلیارد دلار بوده و در سال ۹۰ نیز واردات کشور حدود ۶۲ میلیارد دلار بوده است، درحالی‌که واردات در سال ۹۸ معادل ۴۳میلیارد و ۸۰۰میلیون دلار و در سال ۹۹ حدود ۳۳ میلیارد دلار بوده است. با توجه به اینکه ۸۵ درصد واردات کشور را مواد اولیه و کالای نیمه‌ساخته تشکیل می‌دهد، کاهش واردات و افزایش نرخ ارز اثر اجتناب‌ناپذیری بر قیمت تمام‌شده محصول داخلی می‌گذارد؛ برای مثال کمبود نهاده‌های دامی و مواد اولیه دارو که از اقدام مهم وارداتی کشور است، تأثیر مستقیمی بر قیمت اقلام پروتئینی و دارو داشته است و ربط دادن آن به سیاست‌های اشتباه اجرایی منصفانه نیست.

۱- در دوران تحریم‌های اول هیچ‌وقت صادرات رسمی نفت ایران صفر نشد و پایین‌ترین مقدار صادرات حدود یک میلیون بشکه (۹۰۹ هزار) بوده است. متوسط قیمت نفت ایران در این سال هر بشکه ۱۰۷ دلار بوده است.

۲- درآمد فروش نفت در این سال‌ها به شرح زیر بوده است:

سال ۸۹: ۹۰ میلیارد و ۱۹۱ میلیون دلار
سال ۹۰: ۱۱۸ میلیارد و ۸۶۱ میلیون دلار
سال ۹۱: ۶۸٫۹۱ میلیارد و ۱۳۵ میلیون دلار
درحالی‌که درآمد دولت از محل فروش نفت در سال ۹۸ معادل هشت میلیارد دلار بوده است و در سال ۹۹ حدود چهار میلیارد دلار (کمتر از ۱۰ هزار میلیارد تومان). اگر بپذیریم که تحریم اصلی آمریکا در حوزه نفت و بانک بوده، چگونه می‌توان پذیرفت که تحریم‌های دوران اوپاما سخت‌تر از تحریم‌های دوران ترامپ سخت‌تر و همه‌جانبه‌تر بوده است و منابع ارزی در اختیار دو دولت قابل مقایسه نبوده است و ادعای جناب‌عالی در دو مورد فوق منصفانه و کارشناسی نیست و فقط خسر و فوج سپاه را از نگاه گذراند و به‌راستی هیچ پادشاهی چنین شایندگی نمی‌داشت که

سیدحمید حسینی

یادداشت

بازگشت به جلیلی در غیاب رئیسی

کس، Gettyimages

صفحه ۳

یادداشت

نافرمانی توس از کیخسرو

خسرو به مهر ایزدی برخوردار گشته بود؛ چون خسرو در جایگاه خویش بازگشت، نخستین فوجی که از برابرش گذر کرد، به فرماندهی فریبرز بود که گریز در دست و تاجی بر سر و کفش زربینه به پا داشت و درفشش بر فراز سرش در جنبش بود که پیکر خورشید بر آن نشسته بود و سمندی زیر ران داشت و بر حلقه قتراک آن، خورشید تکیه زد و در بازسازی ویرانه‌ها کوشید و پهلوانان و سرداران خویش را به جنگ با افراسیاب و گرفتن کین خون سیاوش برانگیزت، رستم به همراه فرزند برومندش، فرامرز به دیدار کیخسرو رفت و گفت در زاولستان شهری بوده است که از روزگاران دور، از آن ایرانیان بوده است و تورانیان پیوند آن سرزمین را به ستم از ایرانیان گسسته، با مردم آن سامان به درشتی رفتار می‌کردند، بسیار بکشتند و مردم را به خموشی واداشتند و چون منوچهر شاه کام یافت، آن سرزمین بازستاند و در آبادانی‌اش کوشید. دریغ که در روزگار پیران‌سالگی کاووس که توان او کاستی گرفته بود، دیگر بار افراسیاب دست بگشود و با آن مردم همان کرد که پدرانش پیش از او کرده بودند و فریاد و شیون مردم از آن تورانی دژخوی بر آسمان است. اکنون که ایران را شهرداری جوان و برومند است، دریغ است مردم زیر بار ستم زندگی کنند و همه باژ و ساو به توران برده شود که هرکس از دادن باژ سر باز زند، سر خویش به باد دهد. شایسته است با سپاهی گران به آن سوی رفته، آن شهر از چنگال تورانیان بیرون کشیده شود.

خسرو چون این سخن بشنید، رستم را درود فرستاده، پاسخ داد که راه درست همین است و از او خواست تا بررسی کند چه شماری از سپاهیان بایدش تا این رنج را به پایان رساند و افزود: «می‌بندارم شایسته‌ترین پهلوان، فرامرز است، او را سپاهی شایسته از مردان رزم‌دیده بسیار تا این کار سترگ را به فرجامی خوش رساند و آن شهر را دگر بار سامان بخشد». رستم چون این فرمان را از کیخسرو دریافت داشت، بسیار شادمان شد و شهربار ایران را آفرین خواند آن‌گاه خسرو به بارسالار فرمان داد که خوان بکسترد و به نوشیدن بنشستند و از هر گونه‌ای سخن‌ها گفتند و دیگر روز چون خورشید تابان سر از کوه برآورد، از درگاه شاه آوی تیر به برخاست و سپاهیان در برابر کاخ شهربار ایران رده برکشیدند و خسرو خود بر پشت پیلی بنشست که تختی بر آن نهاده شده بود، به دیدار آن سپاه، پیل از میان سپاهیان گذر کرد و خسرو فوج سپاه را از نگاه گذراند و به‌راستی هیچ پادشاهی چنین شایندگی نمی‌داشت که

مهدی افشار
پژوهشگر

سمران سپاه یک به یک به دیدار شاه آمدند، نخست گودرز بود که شاه را درود فرستاد و سپس در پی او کیو، شاه را نماز کرد و گستم، فرزند گدزم به حضور شهربار ایران آمد و او را درود فرستاد. گستم در میدان نبرد بی‌همانند بود و کمان یار و فرمانبر او، خسرو از دیدار او و انبوهی سپاهش شادمان شد، سپس اشکش، گام پیش نهاد که او نیز در میدان نبرد بسیار هشیار بود و سپاهی از کوچ و بلوچ، تیغ‌به‌دست آماده فرمانبری بودند. خسرو از پشت پیل، آن سپاه عظیم را بدید که تا دور دست‌ها، رده در رده ایستاده بودند. آن‌گاه سپاه فرهاد با پیکر آهو بر درفشش پای پیش گذاشت و گرازه در پی او و زنگه شوران یار و همدل سیاوش، شاه را آفرین گفتند و سواران فرامرز چون درختی که به بر نشسته باشد به نزد شاه آمد و برای شهربار ایران سرفرازی آرزو کرد. خسرو، فرامرز، پور پیلتر را این‌گونه اندرز گفت: «سراسر هندوستان و قنوج و سیستان به فرمان توست و اگر بر تو نشوند آنان را از رده مگردان.»

ادامه در صفحه ۲

سرمقاله

رمضان ماه ایمان، انفاق و عبادت

محمدتقی فاضل‌میبیدی

آیین‌هایی که آدمیان به آن گرایش پیدا می‌کنند، مجموعه‌ای از اعمال و اعتقادات است. انسان براساس اعتقادی که دارد، تکلیف خود را در این جهان تعیین می‌کند. دین اسلام بردارنده گروهی از گزاره‌هایی است که ایمان و عمل انسان را تعریف می‌کند. در قرآن چند آیه با این بیان آمده است: الذین یؤمنون بالغیب و یقیمون الصلوه و مما رزقناهم ینفقون (بقره ۳) یعنی ایمان، عبادت و انفاق را در کنار هم نهاده است. این سه مقوله مهم که ارکان دین را تشکیل می‌دهند، قابل تفکیک نیستند. در این آیه دو رابطه حیاتی تعریف شده: رابطه انسان با خداوند (عبادت) و رابطه انسان با انسان (انفاق). اگر یکی باشد و دیگری نباشد، نمی‌توان آن را «دین» نامید. ماه مبارک رمضان تجلی‌گاه این دو نوع رابطه عبادت و انفاق است. و این ماه تنها ماه عبادت و ارتباط با خداوند نیست. اهمیت انفاق و اهتمام به امور مسلمین کمتر از دعا نیست. دعاهای این ماه معنای انسان‌دوستی و حفظ کرامت انسان می‌دهد. «اللهم اغن کل فقیر، اللهم اکس کل عریان، اللهم اشبع کل جائع...» دغدغه انسان روزه‌دار باید برچیدن فقر از میان مردم، پوشاندن انسان‌ها و رفع گرسنگی از جامعه است. جامعه یا مسلمانانی که در میان آنها فقر و ناداری و نابرابری وجود دارد و انسان‌ها به‌خاطر ناداری عزت و کرامت خود را گرو گذاشته‌اند، رمضان در آن جامعه معنا نمی‌دهد. امام صادق در فلسفه روزه فرمودند: انما فرض الله الصیام لیستوی به الغنی و الفقیر

خداوند روزه را واجب کرده تا بدین وسیله دارا و ندار (غنی و فقیر) مساوی شوند. (من لا یحضره الفقیه، ج ۲ ص ۴۳، ح ۱)

غمگنانه باید گفت عبادت مسلمین به‌طور غالب در ماه مبارک رمضان یک‌سویه شده و میلیون‌ها انسان از فقر و ناداری رنج می‌برند و تنها به ذکر دعاهایی که به معنای آن توجه نمی‌شود، اکتفا کرده‌اند. کسانی که همواره تأسف می‌خورند که مسجد‌ها و اماکن مذهبی در شرایط کرونایی در این ماه نباید خلوت شود، آیا اندیشیده‌اند که جامعه مسلمین به روح دین که از ارکان عمده آن انفاق و رفع فقر از جامعه است، نزدیک‌تر شده یا از آن فاصله گرفته است؟ مگر پیامبر (ص) نفرمودند: لو لا الخبز ما صمنا و لا صلینا و لا ادینا فرایضنا: خدا یا اگر نان نباشد نمازی و روزه‌ای در میان نیست و کسی فریاض الهی را انجام نمی‌دهد. مرحوم شهید مطهری در باره توجه اسلام به نیازهای مادی می‌گوید: ما می‌بینیم که اسلام-شاید برخلاف همه مذاهب دیگر به نیازهای مادی به چشم حقارت نگاه نکرده، یعنی این را یک مسئله لازم شمرده، خیلی هم لازم شمرده. می‌بینیم که محمد بن حنفیه فرمودند: یا بُرِّئِ اِنِّی اَخافُ عَلَیْکَ الْفَقْرَ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ مِنْهُ فَاِنَّ الْفَقْرَ مُنْقَضَةٌ لِلَّذِیْنَ مَدَّهِنَّهُ لِّلْعَقْلِ دَاعِیَةٌ لِلْمَقْتِ. به خدا پناه ببر از فقر که فقر نقص در دین است. مقصود از «نقص در دین است»، این است که سبب می‌شود انسان در انجام وظایف دینی کوتاهی کند. فقر موجب دشمنی و سزرنش می‌شود. اگر کسی فقیر شد[به حساب بی‌عرضگی و بی‌شخصیتی‌اش می‌گذراند، تحقیر و ملامتش می‌کنند، می‌گویند مردکی بی‌عرضه را ببین، نمی‌تواند. (مجموعه آثار شهید مطهری، ج ۱۵، ص: ۸۵۵) مسلمانان باید به ماه مبارک رمضان نگاه جامع داشته باشند و تمام ابعاد انسانی دین را در نظر بگیرند. اگر شاهد جامعه‌ای باشیم که مردم به‌خاطر نیازهای نخستین خود باید در صف بایستند یا دست نیاز به دیگری دراز کرده‌اند یا برای حفظ آبروی خود شب‌ها در کنار فرزندان خود با جیب تهی به سر می‌برند، روزه و عبادت چه معنایی خواهد داشت؟ مردمی که همواره شاهد تورم لجام‌گسخته و گران‌شدن ساعت به ساعت نیازهای خود هستند، چگونه می‌توانند دل در گرو عبادت داشته باشند. به قول مولانا: آدمی اول حرصی نان بود/ رانکه قوت نان ستون جان بود/ مراد از نان در این بیت یا در روایتی که از پیامبر نقل شد، نیازهای عرفی آدمی است. و به قول سعدی:

ادامه در صفحه ۲